

jaarverslag 2016 – 2017

www.leerlingzakenmh.nl

Inhoudsopgave

pagina

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Leerplicht en kwalificatieplicht en RMC	3
Verzuim	3
Thuiszitters en risicoleerling	4
Vrijstellingen	5
Schorsing en verwijdering	6
Tabel verzuimzaken	7
Tabel behandelzaken	8
Tabel percentages behandelzaken	9
Tabel verzuimmeldingen naar soort onderwijs	10
Tabel vrijstellingen	11
Tabel thuiszitters	12
Tabel risico leerlingen	13
Tabel processen-verbaal/Halt-verwijzing	14
Resultaten	15
RMC 18 t/m 23 jaar	16
Vooruitblik RMC 2017-2021	17
Voorlichting/communicatie	18
Bijeenkomsten en netwerken	19
Opleiding	19
Ontwikkelingen	20
Terugblik aanbevelingen jaarverslag 2014-2015	21
Aanbevelingen	22
Slotwoord	22

Inleiding

Voor u ligt het leerplicht jaarverslag van bureau leerlingzaken schooljaar 2016 - 2017. Dit jaarverslag geeft inzage in de activiteiten met betrekking tot de leerplicht en geeft de cijfers van het schooljaar weer. Ter vergelijking zijn ook gegevens van het schooljaar 2015 - 2016 vermeld. In de tabellen zijn de cijfers per gemeente voor de leerplicht en kwalificatieplicht in één oogopslag te vinden.

Ook dit schooljaar stond de aanpak van spijbelen en verzuim in onze werkzaamheden centraal. De (pro)actieve aanpak van bureau leerlingzaken binnen scholen is voortgezet. Scholen weten bureau leerlingzaken hierdoor goed te vinden. Het totaal aantal behandelingen van leerplicht en kwalificatieplicht is gestegen van 2138 in het schooljaar 2015 - 2016 naar 2405 in het schooljaar 2016 - 2017. Dit is een stijging welke naast autonome ontwikkelingen te verklaren is uit de groei van het aantal bemiddelingen. Ook in het afgelopen schooljaar hebben de ketenpartners de medewerkers van bureau leerlingzaken goed weten te vinden. Bureau leerlingzaken beschikt over gegevens van de jongeren in onze regio van 4-23 jaar. In een sluitende aanpak om jongeren weer terug naar school te begeleiden is de beschikbaarheid van deze informatie essentieel en wordt bureau leerlingzaken gezien als de spreekwoordelijke "spin in het web".

Bureau leerlingzaken werkt volgens de visie:

"Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat. Om dit te realiseren is een goede samenwerking tussen leerplicht en de scholen van cruciaal belang. De leerplichtambtenaar is immers afhankelijk van tijdige verzuimmeldingen door school. Een snelle en adequate reactie op schoolverzuim door leerplicht verkleint de kans op voortijdige schooluitval. Leerplicht staat bij de uitoefening van haar activiteiten een (pro)actieve werkwijze voor en werkt, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, graag als partner met scholen en andere partijen samen".

Leerplicht, kwalificatieplicht en RMC

In de Leerplichtwet wordt gewaarborgd dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs mee kunnen doen. Het doel van de Leerplichtwet is dat jongeren de kennis en vaardigheden krijgen die zij nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven.

Volledige leerplicht geldt voor alle kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Mocht een leerling op zijn 18^e verjaardag nog geen startkwalificatie hebben behaald dan wordt hij/zij tot het bereiken van de leeftijd van 23 jaar verder gevolgd door het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (zie paragraaf over RMC).

Bureau leerlingzaken voert de leerplicht (5 - 16 jarigen) uit voor de gemeenten Gouda en Krimpenerwaard.

De kwalificatieplicht (16 en 17 jarigen) wordt uitgevoerd voor de gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.

Verzuim, thuiszitters, vrijstellingen, schorsing en verwijdering

Schoolverzuim is volgens de Leerplichtwet onder te verdelen in relatief verzuim en absoluut verzuim.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim wanneer een leerplichtige jongere is ingeschreven bij een onderwijsinstelling maar geen onderwijs volgt, zonder dat daarvoor op grond van de Leerplichtwet vrijstelling is gegeven.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in luxe verzuim en signaalverzuim.

Van luxe verzuim is sprake wanneer er verzuim is voor extra vakantie buiten de schoolvakanties, zonder dat hiervoor door de directeur van de school vrijstelling is verleend.

Van signaalverzuim is sprake als een jongere structureel te laat komt en/of lessen verzuimt. Dit schoolverzuim heeft vaak te maken met gezinsproblematiek en/of sociaal emotionele problemen van de leerling.

De directeur van de school is verplicht om bij verzuim, van in totaal zestien uren les- of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken, direct melding te doen bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft. De directeur mag het verzuim ook eerder melden, bijvoorbeeld indien er zorg om een leerling is.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer de leerplichtige jongere in het gehele schooljaar niet is ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling. Absoluut verzuim kwam in het verslagjaar dertien keer voor.

Definitie thuiszitter en risicoleerling

Thuiszitter

Een leerling die langer dan 4 weken vrijwel continue (richtlijn 90%) ongeoorloofd verzuimt, geen vrijstelling heeft en geen startkwalificatie heeft, of niet staat ingeschreven op een school.

De reden hiervoor is:

- Leerling wil niet naar school;
- Ouders sturen hun kind niet naar school;
- Geen overeenstemming ouders/school over passende onderwijsplek;
- Leerling heeft geen schoolinschrijving (absoluut verzuim).

Een jongere die een vrijstelling voor de leerplicht heeft ontvangen is dus geen thuiszitter. Leerplichtigen kunnen om verschillende redenen (tijdelijk) worden vrijgesteld van de leerplicht. Ouders moeten bij de leerplichtambtenaar een beroep doen op een vrijstelling.

Risicoleerling

- Een leerling die gedurende 4 weken structureel* geoorloofd verzuimt wegens medisch of psychische omstandigheden. (artikel 11d LPW);
- Leerling (deels) geschorst (artikel 11c LPW);
- Leertijdvermindering heeft. (artikel 12 WEC)

*Structureel= wekelijks terugkerend verzuim op vaste momenten.

Er zijn in toenemende mate leer- en kwalificatieplichtige kinderen die langdurig ziek zijn, meer dan 4 weken. Vaak spelen wachtlijsten, bijv. bij de GGZ, een rol in het langdurig ziek zijn. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties.

Ten opzichte van de oude definities zijn belangrijke wijzigingen:

- leerlingen met psychische problematiek worden als ziek beschouwd (geoorloofd afwezig, dus risicoleerling);
- bij de definities is meer aandacht voor het geboden onderwijs (zorg)aanbod en of ouders en school/ samenwerkingsverband hierover overeenstemming hebben.

Vrijstelling voor de leerplicht

De leerplichtwet kent de volgende vrijstellingsgronden:

- Art 3a: vervangende leerplicht 14 jaar en ouder.
- Art 3b: vervangende leerplicht laatste schooljaar na twaalf schooljaren of na het schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden.
- Art.5 onder a: de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten.
- Art 5 onder b: zij tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben.
- Art 5 onder c: de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt.
- Art 11 onder g: de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.
- Art 15: In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de in artikel 4a opgelegde verplichtingen, indien wordt aangetoond, dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

Schorsing en verwijdering

Het bevoegd gezag van een school kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste vijf aanéensluitende schooldagen schorsen. Het besluit tot schorsing moet schriftelijk aan de betrokkene en diens ouders/verzorgers worden meegedeeld en de school stelt de inspectie in kennis van schorsingen van langer dan één dag.

Beslissing over verwijdering van een leerling

De beslissing over verwijdering van een leerling ligt bij het bevoegd gezag van een school. Voordat een leerling van school wordt verwijderd, moet het bevoegd gezag hoor en wederhoor toepassen. Ook is de school verplicht met de leerplichtambtenaar en de Inspectie van het Onderwijs te overleggen. Bij de beslissing om een leerling van school te verwijderen moet altijd worden vermeld wat de redenen zijn voor de verwijdering.

In onderstaande tabel is per gemeente weergegeven hoe de verzuimmeldingen in het schooljaar 2016-2017 zijn onderverdeeld in signaalverzuim, luxe verzuim en absoluut verzuim.

Totaal verzuimzaken 2016-2017		Relatief verzuim		Totaal relatief verzuim	Absoluut verzuim	Totaal LP+KP 2016-2017	Totaal LP+KP 2015-2016
		signaal	luxe				
Leerplicht / kwalificatieplicht							
Bodegraven-Reeuwijk	KP	89	0	89	0	89	169
Gouda	LP	228	13	241	3	244	296
	KP	380	3	383	8	391	365
Krimpenerwaard	LP	139	23	162	0	162	146
	KP	152	3	155	2	157	124
Waddinxveen	KP	121	0	121	0	121	103
Zuidplas	KP	183	0	183	0	183	192
verhuisd	LP	9	1	10	0	10	11
	KP	14	0	14	0	14	5
Totaal leerplicht		376	37	413	3	416	453
Totaal kwalificatieplicht		939	6	945	10	955	958
Totaal bureau leerlingzaken		1315	43	1358	13	1371	1411

In onderstaande tabel is het totaal aantal behandelmzaken weergegeven. Het betreft hier naast de verzuimzaken tevens de bemiddelingen, de vrijstellingen en schorsing/verwijderingen.

Totaal behandelmzaken 2016-2017		Relatief verzuim		Absoluut verzuim	Bemiddeling	Vrijstelling	Schorsing/ verwijdering	Behandelmzaken 2016-2017	Behandelmzaken 2015-2016
		signaal	luxe						
Leerplicht/kwalificatieplicht									
Bodegraven-Reeuwijk	KP	89	0	0	59	10	1	159	235
Gouda	LP	228	13	3	220	25	26	515	493
	KP	380	3	8	132	20	5	548	479
Krimpenerwaard	LP	139	23	0	180	12	11	365	249
	KP	152	3	2	128	25	1	311	230
Waddinxveen	KP	121	0	0	44	14	0	179	148
Zuidplas	KP	183	0	0	65	13	1	262	262
Verhuisd	LP	9	1	0	26	1	0	37	29
	KP	14	0	0	15	0	0	29	13
Totaal leerplicht		376	37	3	426	38	37	917	771
Totaal kwalificatieplicht		939	6	10	443	82	8	1488	1367
Totaal bureau leerlingzaken		1315	43	13	869	120	45	2405	2138

Totaal behandelzaken percentages 2016-2017 Leerplicht/kwalificatieplicht		Totaal		Percentage behandelzaken		Totaal	Percentage verzuimzaken	
		Leerlingen	Behandelzaken	2016 - 2017	2015 - 2016	Verzuimzaken 2016-2017	2016 - 2017	2015-2016
Bodegraven-Reeuwijk	KP	931	159	17,08%	25,60%	89	9,56%	18,41%
Gouda	LP	9.347	515	5,51%	5,18%	244	2,61%	3,11%
	KP	1.781	548	30,77%	27,74%	391	21,95%	21,13%
Krimpenerwaard	LP	7.336	365	4,98%	3,37%	162	2,21%	1,98%
	KP	1.513	311	20,56%	15,59%	157	10,38%	8,41%
Waddinxveen	KP	678	179	26,40%	22,87%	121	17,85%	15,92%
Zuidplas	KP	1.095	262	23,93%	23,21%	183	16,71%	17,01%
verhuisd	LP		37			10		
	KP		29			14		
Totaal leerplicht		16.683	917	5,50%	4,56%	416	2,49%	2,68%
Totaal kwalificatieplicht		5.998	1488	24,81%	23,19%	955	15,92%	16,25%
Totaal bureau leerlingzaken		22.681	2405	10,60%	9,38%	1371	6,04%	6,19%

Verzuim komt gemiddeld relatief weinig voor 2,49% van de leerplichtige leerlingen wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar. Voor de kwalificatieplichtige jongeren geldt dat 15,92% wordt gemeld bij de kwalificatieambtenaar.

Als gekeken wordt naar het aantal behandelzaken dan zijn deze percentages hoger namelijk 5,50% voor de leerplichtige leerlingen en 24,81% voor de kwalificatieplichtige jongeren. Dit komt omdat bij behandelzaken naast verzuimzaken ook bemiddelingen en vrijstellingen worden meegeteld.

In onderstaande tabel is het aantal absolute en relatieve verzuimmeldingen onderverdeeld naar het soort onderwijs.

Totaal verzuimzaken naar soort onderwijs 2016 -2017 leerplicht/kwalificatieplicht		Basis Onderwijs	Voortgezet Onderwijs	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs	Middelbaar Beroeps- Onderwijs	Onbekend	Totaal aantal verzuimmelding en 2016-2017	Totaal aantal verzuimmeldingen 2015-2016
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	30	1	58	0	89	169
Gouda	LP	18	212	11	0	0	241	296
	KP	0	55	8	320	0	383	365
Krimpenerwaard	LP	20	134	8	0	0	162	146
	KP	0	43	1	111	0	155	124
Waddinxveen	LP							
	KP	0	16	0	105	0	121	103
Zuidplas	LP							
	KP	0	29	1	153	0	183	192
Verhuisd	LP	4	5	1	0	0	10	11
	KP	0	3	2	9	0	14	5
Totaal leerplicht		42	351	20	0	0	413	453
Totaal kwalificatieplicht		0	176	13	756	0	945	958
Totaal bureau leerlingzaken		42	527	33	756	0	1358	1411

In onderstaande tabel is het aantal absolute en relatieve vrijstellingen afgegeven in het schooljaar 2016-2017 onderverdeeld naar soort vrijstelling.

Vrijstellingen 2016-2017			art. 3a of b	art. 5 onder a	art. 5 onder b	art. 5 onder c	art. 11 onder g	art. 15	Totaal 2016-2017	Totaal 2015-2016
leerplicht/kwalificatieplicht										
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	2	0	0	1	7	10	4	
Gouda	LP	1	7	6	6	5	0	25	22	
	KP	0	2	1	2	0	15	20	12	
Krimpenerwaard	LP	1	2	3	6	0	0	12	14	
	KP	0	1	0	2	0	22	25	16	
Waddinxveen	KP	0	1	0	1	0	12	14	6	
Zuidplas	KP	0	1	0	0	0	12	13	8	
verhuisd	LP	0	1	0	0	0	0	1	0	
	KP	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal leerplicht			2	10	9	12	5	0	38	36
Totaal kwalificatieplicht			0	7	1	5	1	68	82	46
Totaal bureau leerlingzaken			2	17	10	17	6	68	120	82

Voor beschrijving van de diverse soorten vrijstellingen zie pagina 4.

Onderstaande tabel is een overzicht van de geregistreerde thuiszitters in het schooljaar 2016-2017

Thuiszitters 2016-2017		(Speciaal) Basis Onderwijs	(Voorgezet) Speciaal Onderwijs	Voortgezet Onderwijs	Middelbaar Beroeps Onderwijs	Totaal 2016- 2017	Totaal 2015- 2016
leerplicht/kwalificatieplicht							
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	1	3	0	4	2
Gouda	LP	0	2	0	0	2	19
	KP	0	1	2	0	3	9
Krimpenerwaard	LP	0	0	1	1	2	12
	KP						2
Waddinxveen		0	1	0	0	1	
	KP						1
Zuidplas		0	0	1	0	1	
	KP	0	1	3	0	4	3
Totaal leerplicht		0	2	5	0	7	31
Totaal kwalificatieplicht		0	3	2	1	6	17
Totaal bureau leerlingzaken		0	5	7	1	13	48

Voor de definitie van thuiszitters zie pagina 4.

In het verslagjaar is de definitie van de "thuiszitter" verder aangescherpt. Met het gevolg dat het aantal geregistreerde thuiszitters is gedaald. Naast het begrip "thuiszitter" is het begrip "risicoleerling" geïntroduceerd. Op de volgende pagina is een tabel risicoleerling voor het schooljaar 2016-2017 opgenomen.

Onderstaande tabel is een overzicht van de geregistreerde risicoleerlingen in het schooljaar 2016-2017

Risico leerlingen						
2016-2017		(Speciaal) Basis Onderwijs	(Voorgezet) Speciaal Onderwijs	Voortgezet Onderwijs	Middelbaar Beroeps Onderwijs	Totaal 2016-2017
Leerplicht						
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	0	1	0	1
Gouda	LP	5	9	8	0	22
	KP	0	3	8	2	13
Krimpenerwaard	LP	2	2	3	0	7
	KP	0	0	3	0	3
Waddinxveen	KP	0	0	1	0	1
Zuidplas	KP	0	0	3	0	3
Totaal leerplicht		7	11	11	0	29
Totaal kwalificatieplicht		0	3	16	2	21
Totaal bureau leerlingzaken		7	14	27	2	50

Voor de definitie van risicoleerling zie pagina 4.

De categorie thuiszitters/risicoleerlingen vergt veel aandacht van de leerplichtambtenaren. Het gaat in veel gevallen om complexe casussen, die bij meerdere instanties in behandeling waren. Het aantal van 13 thuiszitters en 50 risicoleerlingen wil niet zeggen dat deze leerlingen het hele schooljaar thuis hebben gezeten. Meestal werd er binnen enkele maanden een oplossing gevonden. Het totaal aantal thuiszitters is gedaald ten opzichte van het verslagjaar 2015-2016. Deze daling komt door het aanscherpen van de definitie van thuiszitters en de introductie van het begrip "risicoleerling", welke met ingang van het verslagjaar apart geregistreerd worden.

Ter completering van beiden wordt periodiek/maandelijks gegevens uitgewisseld met de samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs. Door een (Pro)actieve aanpak van school, samenwerkingsverband en leerplicht wordt ingezet op een adequaat traject, zodat thuis zitten voorkomen wordt.

In onderstaande tabel is het aantal processen-verbaal onverdeeld naar soort

Processen-verbaal 2016-2017 Leerplicht/kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Halt verwijzing	Totaal 2016-2017	Totaal 2015-2016
		signaal	luxe			
Bodegraven-Reeuwijk	KP	3	0	3	6	1
Gouda	LP	6	6	7	19	29
	KP	16	1	5	22	17
Krimpenerwaard	LP	2	20	4	26	23
	KP	5	2	5	12	2
Waddinxveen	KP	4	0	0	4	6
Zuidplas	KP	7	0	3	10	10
Verhuisd	LP					
	KP	0	0	1	1	
Totaal leerplicht		8	26	11	45	52
Totaal kwalificatieplicht		35	3	17	55	36
Totaal bureau leerlingzaken		43	29	28	100	88

Resultaten leerplicht 5 t/m 17 jaar

Relatief schoolverzuim is gedurende het schooljaar 1.371 keer gemeld (1.315 signaalverzuim, 13 absoluut verzuim en 43 luxeverzuim). Al deze meldingen zijn conform het "Meldprotocol Leerplicht en RMC" in behandeling genomen. Het aantal verzuimzaken is licht gedaald: van 1.411 in 2015-2016 naar 1.371 in 2016-2017.

Kijkend naar de 1.358 relatief verzuimmeldingen kan het volgende worden geconcludeerd. Er is naar aanleiding van deze 1.358 meldingen 72 maal een proces-verbaal opgemaakt en er heeft 28 keer een verwijzing naar Halt plaats gevonden. Het verzuim van de overige 1.258 verzuimmeldingen is na een waarschuwingsgesprek beëindigd. Tevens is 869 keer bemiddeld en geadviseerd bij de schoolgang van leerlingen. Aan 120 leerlingen is een vrijstelling schoolbezoek verleend. Van de scholen zijn 45 mededelingen ontvangen over schorsing of verwijdering van een leerling.

RMC (Regionale Meld- en Coördinatiepunt) 18 t/m 23 jaar

Naast de uitvoering van de Leerplichtwet zijn de gemeenten in regionaal verband ook verantwoordelijk voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Daarvoor zijn er in Nederland 39 RMC regio's. Zuid-Holland Oost (Midden-Holland en Rijnstreek) is Regio 27 met Gouda als contactgemeente.

Het RMC stelt zich ten doel dat zoveel mogelijk jongeren onder de 23 jaar uit de Regio 27 met een startkwalificatie* van school gaan. In de aanpak van het RMC staan daarom de volgende uitgangspunten centraal: "Iedere jongere in beeld" en "Met een startkwalificatie maak je meer kans van jezelf een sterk merk te maken".

De aanpak richt zich mede in het kader van VSV beleid op de preventieve aanpak van het terugdringen van schooluitval. Hierbij wordt samengewerkt tussen het RMC, onderwijsinstellingen en zorg- en arbeidsmarktpartners.

De aanpak is gericht op:

- het voorkomen dat jongeren voortijdig de school verlaten;
- het snel contact leggen met jongeren die alsnog zijn uitgevallen;
- bij onhaalbaarheid van onderwijs verwijzen naar partners op het terrein van werk en/of zorg.

Het RMC is de spin in het web bij de samenwerking tussen verschillende partijen die zich met risicojongeren bezig houden. Oplossingen komen bijna altijd tot stand met gebruik van de instrumenten van één of meerdere partners. Goede afspraken en korte lijnen zijn daarbij een belangrijke voorwaarde.

De resultaten

Het aantal voortijdig schoolverlaters in de RMC regio 27 is na het afsluiten van het convenant in 2008 van 1086 jongeren (schooljaar 2007-2008) gedaald naar 469 jongeren (schooljaar 2015-2016). Dit positieve resultaat is bereikt door de voortdurende inzet van: docenten, leerplichtambtenaren, trajectbegeleiders, loopbaanbegeleiders, verzuimcoördinatoren en andere betrokkene binnen scholen en gemeenten.

De afgelopen periode zijn goede resultaten geboekt, maar er is geen reden om nu achterover te leunen. Nog steeds verlaten elk jaar ongeveer 59 VO-leerlingen en 410 MBO-leerlingen (woonachtig in Zuid Holland Oost, Regio 27) zonder startkwalificatie de school. De urgentie om deze schooluitval aan te pakken blijft daarom onverminderd hoog.

*startkwalificatie is minimaal een diploma HAVO, VWO of MBO-2

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters RMC Regio 27 (schooljaar 2015-2016)

	deelnemers	vsv'ers	vsv%	landelijk vsv%
totaal	30.976	469	1,51	1,70

Meer cijfermatige resultaten (lokaal en regionaal) zijn terug te vinden op <https://www.onderwijsincijfers.nl/>

De ministers van OCW en SZW hebben de RMC-regio's gevraagd om te komen tot een sluitende aanpak van voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie. Aandachtspunten daarbij zijn:

- 1) Het is belangrijk dat jongeren die uitstromen uit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs goed gevolgd worden door het RMC;
- 2) Gemeenten wordt gevraagd de jongeren die eerder uitvielen (oud-VSV'ers) scherper in beeld te houden;
- 3) Uitbreiding van de VSV samenwerking met het arbeidsmarktdomein en het zorgdomein;
- 4) Uitbreiding van de samenwerking tussen regio's op het gebied van VSV en / of jeugdwerkloosheid;
- 5) De rol van RMC als regionale spin in het web wordt versterkt en verankerd in wet- en regelgeving.

Om bovenstaande aandachtspunten te realiseren hebben op 16 juni 2016 de betrokken partners (onderwijs, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, gemeenten) in de RMC regio 27 een convenant ondertekend. Hierin is de aanpak van voortijdig schoolverlaten voor de nieuwe periode van vier jaar (schooljaar 2016-2017 t/m 2019-2020) vastgelegd. De partners onderstrepen in het convenant het belang van de samenwerking in de regio om de aangescherpte landelijke ambities te halen.

De scherpere ambitie in combinatie met de beoogde sluitende aanpak vraagt om nog meer afstemming en samenwerking. In RMC Regio 27 is dit een behoorlijke uitdaging. Er wordt samengewerkt met: drie arbeidsmarktregio's, verschillende samenwerkingsverbanden passend onderwijs en met diverse MBO instellingen waarvan een relatief groot aantal buiten de RMC regio gelegen zijn.

Namens de Minister van Onderwijs, mevr. M. Bussemaker, werd een taart aangeboden in verband met behaalde resultaten in het terug dringen van het aantal voortijdig schoolverlaters.

Voorlichting/communicatie

Voorlichting

Bureau leerlingzaken streeft er naar om haar rol en taakopvatting bij scholen en desgewenst ook andere (keten-)partners onder de aandacht te brengen. De voorlichting is primair gericht op de uitvoering van de Leerplichtwet. Het gaat dan o.a. om wanneer schoolverzuim gemeld moet worden, hoe om te gaan met verzoeken tot extra verlof en in welke gevallen vrijstelling van leerplicht gegeven kan worden. Het "Meldprotocol Leerplicht en RMC" voorziet hierin. Daarnaast kan de voorlichting zich richten op de rol van leerplicht in de keten óf de visie van leerplicht op haar preventieve taken. Leerplicht heeft, om de samenwerking met de school te bespreken, tweejaarlijks contact met alle directies van scholen in het Primair en Voortgezet Onderwijs. Scholen met een nieuwe directie of scholen waar aandacht noodzakelijk wordt geacht worden bezocht.

Communicatie

Gevraagd en ongevraagd wordt voorlichting gegeven op basis- en voortgezet onderwijsscholen. Hierbij worden het meldprotocol en het ziekteverzuimprotocol besproken. Ook het onderling informeren en/of bevragen van scholen bij verlofaanvragen, voor gelijke behandeling, wordt daarbij aangekaart.

Bureau leerlingzaken beschikt over een eigen website: www.leerlingzakenmh.nl

Samen met de wethouder onderwijs van de gemeente Gouda, mevr. D. Bergman, werd op de dag van de leerplicht een werkbezoek gebracht aan de Internationale Schakel klas.

Bijeenkomsten en netwerken

De leerplichtambtenaren en kwalificatieambtenaren/RMC trajectbegeleiders nemen structureel deel aan een groot aantal overleggen.

Flex-zat

Bij Flex-zat's zitten alle relevante partijen om tafel. Dit vergt per casus weliswaar om een grotere tijdsinvestering, maar resulteert ook in een hogere inhoudelijke opbrengst door de aanwezigheid van zowel ouders als ook hulpverlening in het overleg. De Flex-zat's dragen bij aan het beperken van het aantal thuiszitters.

Justitieel Casusoverleg

Er wordt deelgenomen en het Justitieel Casusoverleg. Tevens wordt door een kwalificatieambtenaar/RMC-trajectbegeleider geparticipeerd in de klankbordgroep van het Openbaar Ministerie over ontwikkelingen rond de Leerplichtwet. Leerplichtambtenaren participeren in het Netwerk Jeugd en Veiligheid van de gemeente Krimpenerwaard. Er vindt structureel overleg plaats met de regiogemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas over de uitvoering van de kwalificatieplicht.

Regionaal leerplichtoverleg

Per schooljaar wordt door leerplichtambtenaren en kwalificatieambtenaren/RMC-trajectbegeleiders deelgenomen aan een regionaal leerplichtoverleg.

Onderwijsloket samenwerkingsverband VO Midden-Holland

Het Onderwijsloket bespreekt jongeren die aanvullende ondersteuning nodig hebben. Vaak vindt verwijzing plaats vanuit een Flex-zat van een VO-school. Het gaat hierbij om leerplichtige jongeren van 12 tot 18 jaar, die dreigen voortijdig schoolverlater te worden. Het Onderwijsloket bespreekt onder andere voor wie een zorgarrangement op de Onderwijs Opvang Voorziening Gouda (OOVG) of de Schoonhovense Onderwijs Opvang Voorziening (SOOV) gewenst lijkt. Het Onderwijsloket werkt nauw samen met de school en de leerplichtambtenaar.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) richt zich primair op preventie. De leerplichtambtenaar heeft primair een handhavingsfunctie. Leerplicht neemt op uitnodiging deel aan casuïstiekbespreking (één gezin, één plan) in een Centrum voor Jeugd en Gezin als schoolverzuim onderdeel van de problematiek is.

Sociale team Gouda en Loket Samenleving en Zorg Krimpenerwaard

Er is geregeld intensief contact met betrokken medewerkers van de sociale teams in Gouda en van het Loket Samenleving en Zorg van de gemeente Krimpenerwaard. Het betreft veelal casuïstiek met betrekking tot gecombineerde problematiek in de leefomgeving en schoolgang van jongeren.

Opleidingen

Binnen het team van bureau leerlingzaken zijn ook het afgelopen schooljaar een aantal opleidingen gevolgd. Het betreft de voor BOA's verplichte modules binnen het domein Onderwijs. De gevolgde modules zijn met positief resultaat afgesloten.

Ontwikkelingen

Toename behandelingen

De (pro)actieve aanpak van bureau leerlingzaken binnen scholen is voortgezet. Scholen weten bureau leerlingzaken hierdoor goed te vinden. Het totaal aantal behandelingen van leerplicht en kwalificatieplicht is gestegen van 2.138 in het schooljaar 2015 - 2016 naar 2405 in het schooljaar 2016 - 2017. Dit is een stijging welke naast autonome ontwikkelingen te verklaren is uit de groei van het aantal bemiddelingen.

Wachlijstproblematiek langdurig zieken

Er zijn in toenemende mate leer- en kwalificatieplichtige kinderen die langdurig ziek zijn. Vaak spelen wachtlijsten, bijv. bij de GGZ, een rol in dat langdurig ziek zijn. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties. Deze gezamenlijke inzet is gericht op het zo spoedig mogelijk terugkeren van de leerling op school. Deze jongeren zijn met ingang van dit verslagjaar geregistreerd als "risicoleerling".

Passend onderwijs

Uitgangspunt van passend onderwijs is dat alle kinderen een plek moeten krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Scholen hebben de verantwoordelijkheid om voor elk kind een zo goed mogelijke plek in het onderwijs te vinden. Daardoor moet het mogelijk zijn om zoveel mogelijk kinderen, binnen het reguliere onderwijs, een startkwalificatie te laten halen. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. De samenwerkingsverbanden voor het Primair Onderwijs en Voorgezet Onderwijs hebben hierbij een prominente en sturende rol. Met de betrokken samenwerkingsverbanden zijn goede contacten in het kader van Passend onderwijs.

Ondersteuning gemeente Waddinxveen

Op verzoek van de gemeente Waddinxveen wordt sedert mei 2017 door een gedetacheerde leerplichtambtenaar van bureau leerlingzaken ondersteuning gegeven voor de leerplichttaak. Dit aanleiding van het vertrek van de leerplichtambtenaar van de gemeente Waddinxveen. Een tijdelijke oplossing is geboden middels deze detachering. Tegelijkertijd is overleg gestart over een meer structurele oplossing in de vorm van een langdurige dienstverleningsovereenkomst (DVO).

Meldprotocol

In het verslagjaar is het door bureau leerlingzaken ontwikkelde en gebruikte Meldprotocol inhoudelijk aangescherpt en bijgesteld. Dit in samenwerking met de leerplichtambtenaren van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas. Tevens is overleg gevoerd met de samenwerkingsverbanden PO en VO over onder andere de definitie thuiszitters en risicoleerlingen. Daarna is dit aangepaste protocol onder de aandacht van de scholen in het verzorgingsgebied gebracht.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Ingrado, Stichting Halt, het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming hebben in samenspraak met het ministerie van Veiligheid en Justitie de Methodische Aanpak Schoolverzuim ontwikkeld. Doel van de aanpak is terug/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma, waarbij vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp voorop staat en ketenaanpak uitgangspunt is. De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is.

Terugblik aanbevelingen jaarverslag 2015-2016

In het jaarverslag 2015 – 2016 van bureau leerlingzaken is een aantal aanbevelingen opgenomen. Hieronder een korte terugblik.

Passend onderwijs en thuiszitters

Aanbeveling was om de contacten met het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs te continueren over het terugdringen van het aantal thuiszitters. Dit is gecontinueerd, waarbij de Flex-zat's een goed instrument blijken te zijn.

Verder was de aanbeveling om de contacten met het samenwerkingsverband Primair Onderwijs aan te halen over het onderwerp passend onderwijs. Ook hier is gevolg aan gegeven. Dit heeft geresulteerd in periodiek overleg met betrekking tot thuiszitters en risicoleerlingen. Gebleken is dat de rol van het samenwerkingsverband PO een verbindende schakel is tussen de besturen in het Primair onderwijs. En daarmee een belangrijke voorwaarde voor het gezamenlijk inhoud geven aan passend onderwijs.

Wachlijsten ivm thuiszitters.

Geïndiceerd werd dat o.a. wachlijsten bij GGZ hulpverlenende instanties groter werden. Dit leidde tot het langer missen van onderwijs van leerlingen met een psychische aandoening. De aanbeveling hierbij was om de wachlijsten op te lossen. Ondanks inspanningen van vele partijen heeft dit nog niet geresulteerd in het verkorten van de wachlijsten.

Voorzetting proactieve aanpak

Gezien de toegenomen problematiek in casussen de aanbeveling om onverkort de (pro)actieve aanpak binnen scholen voort te zetten.

Aanbevelingen

Implementeren Methodische Aanpak Schoolverzuim

De landelijke invoering van de Methodische Aanpak Schoolverzuim heeft ook gevolgen voor de wijze van werken binnen bureau leerlingzaken. Aanbeveling is om de MAS binnen bureau leerlingzaken te implementeren. Hierbij zal het meldprotocol, zoals gehanteerd door bureau leerlingzaken, naast de MAS-aanpak gelegd worden en daar waar nodig bijgesteld worden.

Voorkomen thuiszitters/VSV'ers

Gesignaleerd wordt dat wachtlijsten bij GGZ hulpverlenende instanties in het verslagjaar niet of nauwelijks zijn afgenomen. Dit leidt nog steeds tot het langer missen van onderwijs door leerlingen met een psychische aandoening. Het effect van verkorten van de wachtlijsten zal zijn dat leerlingen, waarbij vroegtijdig een behandeling gestart wordt, zij snel weer kunnen deelnemen aan het onderwijs. En zodoende minder risico lopen uit te stromen als voortijdig schoolverlater. De aanbeveling blijft om gezamenlijk met ketenpartners deze wachtlijsten op te lossen.

Uitvoeren leerplichtfunctie Waddinxveen

Na de tijdelijke uitvoering van de leerplichtfunctie voor de gemeente Waddinxveen zal besluitvorming plaatsvinden over structurele uitvoering van de leerplichtfunctie door bureau leerlingzaken voor Waddinxveen. Aanbeveling is om na positieve besluitvorming, de administratieve uitvoering structureel te implementeren binnen bureau leerlingzaken. Na positieve besluitvorming zal de benodigde leerplichtformatie eveneens spoedig ingevuld worden.

Gemeenteraadsverkiezing 2018

Aanbeveling is om na de gemeenteraadsverkiezing 2018 de (nieuwe) wethouders actief te benaderen en bij te praten over de werkwijze van bureau leerlingzaken en de aanpak van voortijdig schoolverlaten.

Voorzetting proactieve aanpak

Gezien de voortdurende problematiek in casussen de aanbeveling om onverkort de (pro)actieve aanpak binnen scholen voort te zetten.

Slotwoord

Met veel enthousiasme en grote betrokkenheid is door het team van bureau leerlingzaken het afgelopen schooljaar gewerkt aan alle zaken welke in dit jaarverslag staan beschreven. Ook het komende schooljaar werken wij weer aan onze missie: "Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsparingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat."